

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/117/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112231114
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112231114.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 6C/188/2012-62 zo dňa 27.03.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca si uplatnil nárok náhradu škody a nemajetkovej ujmy v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vo veciach pôvodne vedených pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 11C/269/2012, 11C/273/2012, 11C/279/2012, 11C/285/2012, 11C/291/2012, 11C/292/2012, 11C/293/2012, 11C/301/2012, 11C/323/2012, 11C/327/2012, 11C/299/2012.

Žalobca namietal nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že v exekučných konaniach, kde bol oprávneným, nerozhodol súd o žiadosti o vydanie poverenia v zákonnej 15-dňovej lehote.

Prvostupňový súd sa zaoberal žalovaným vznesenou námietkou premlčania uplatneného nároku. Žalovaný tvrdil, že k uplynutiu 15-dňovej lehote od doručenia žiadosti o udelenie poverenia došlo pred dňom 23.04.2009 a preto všetky žaloby sú podané po 3-ročnej lehote.

Prvostupňový súd námietku premlčania posúdil ako nedôvodnú v exekučných konaniach vedených pod sp. zn. 8Er/228/2010 a 8Er/492/2010, pretože žiadosti v týchto exekučných konaniach boli doručené až po 23.04.2009.

Nároky uplatňované v exekučných konaniach vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6Er/47/2009, 2Er/3373/2008, 23Er/42/2009, 23Er/3485/2008, 23Er/4156/2008, 6Er/1458/2008, 2Er/3409/2008 a 23Er/3514/2008 posúdil ako premlčané a vzhľadom na námietku premlčania ich zamietol.

Vo veci 6Er/47/2009 bolo poverenie vydané v 15-dňovej lehote, a preto by bol nárok nedôvodný, aj keby nebol premlčaný.

Vo veci 13Er/58/2009 poverenie vôbec nebolo vydané a žalobca si nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp z.n. 5C/566/2012, a teda nepreukázal ani základ uplatneného nároku.

Následne prvostupňový súd konštatoval, že pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci musia byť splnené 3 podmienky uvedené v zákone č. 514/2003 Z.z. a to: nezákonné rozhodnutie (nesprávny úradný postup), vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom) a vzniknutou škodou.

Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, ktorý rozhodnutie z dôvodu nezákonnosti zmení, alebo zruší. V predmetných konaniach neboli vydané žiadne rozhodnutia, lebo poverenie súdu pre súdneho exekútora nie je rozhodnutím a teda nemohlo dôjsť ani k jeho zrušeniu. Nemožno preto hovoriť o nesprávnom úradnom postupe z dôvodu nezákonného rozhodnutia.

Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu úradnému postupu prvostupňový súd konštatoval, že lehota vyplývajúca z § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v relevantnom čase výslovne vyplýva, že táto lehota neplatí vôbec, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ide aj o prípad v predmetných preskúmaných veciach.

Prvostupňový nemal preukázaný nesprávny úradný postup - existenciu prietahov v konaniach ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Navyše žalobca nepreukázal ani predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existenciu samotnej škody. Určenie výšky škody v žalobe nie je dôkaz o jej vzniku, a aj keď žalobca predložil znalecký posudok, ten sa netýka uplatňovaného nároku, ale preukazuje náklady na administratívne činnosti, ktoré podľa tvrdení žalobcu vznikli v dôsledku komunikácie so súdom, účastníkom, exekútorom a pod.. Nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a žalobcom tvrdenou škodou, ktorou mal byť aj rozdiel medzi reálne a hypoteticky vypočítanou sumou.

Žalobca nepreukázal ani nemajetkovú ujmu, pretože ani jeden z ním uvedených dôvodov ničím nepreukázal.

Právne vec odôvodnil článkom 46 ods. 3 a článkom 48 ods. 2 Ústavy SR, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 1, 2 a § 243 ods. 1 Exekučného poriadku.

Z uvedených dôvodov súd žalobcu v celom rozsahu zamietol a a nevyhovel ani návrhu na vydanie medzitímného rozsudku.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. keď žalobca nebol v konaní úspešným a žalovanému trovy nevznikli.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca.

Namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže nič zmeniť na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu a to preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Na zamietnutie znaleckého dokazovania nemal súd žiadne udržateľné dôvody. Je zrejmé, že znalecké dokazovanie je namieste nariadiť tam, kde je výšku škody nutné určiť s použitím odborných znalostí, ktoré právna veda neposkytuje. Žalobca pred súdom uviedol, že zadal vypracovanie znaleckého posudku, a teda predložil znaleckému ústavu dôkazy o ekonomickej podstate veci. Keďže výsledok znaleckého dokazovania mal tvoriť jeden zo základov pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej, súd založil svoje rozhodnutie na nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv a teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, ako nárast ekonomickej trestnej činnosti alebo rozsah nevybavenej súdnej agendy.

Žalobca nesúhlasí s posúdením námietky premlčania uplatneného nároku prvostupňovým súdom, ktorý vôbec nerozlišoval to, že žalobca si uplatnil právo na úhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Vo vzťahu k majetkovej škode uviedol, že premlčacia doba mohla začať plynúť až vznikom tejto škody, t.j. vtedy, keď reálne vynaložil majetkové prostriedky v spojení s konkrétnou potrebou sanácie stavu omeškania v rozhodovaní a tieto prostriedky bolo možné určiť konkrétnou sumou v peniazoch a teda nie už márnym uplynutím zákonnej lehoty na rozhodnutie súdu, pretože v tom čase ešte žiadne konkrétne majetkové prostriedky vynaložené neboli. O škode sa nemohol dozvedieť ani v deň spísania podania, v ktorom poukázal na prieťahy, pretože vtedy ešte neboli uzatvorené všetky skutkové okolnosti, z ktorých možno vyvodiť vznik a rozsah škody. Nebolo ju možné určiť ani odhadom, pretože nebolo možné objektívne stanoviť, kedy súd vydá rozhodnutie, ktorým nesprávny úradný postup ukončí. Momentom, kedy sa žalobca dozvedel o škode, je moment, keď sa dozvedel o vydaní rozhodnutia súdom, ktoré ukončilo nesprávny úradný postup.

Vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby pri nemajetkovej ujme uviedol, že jeho počiatok určuje súd, pretože až ten konštatuje v rozsudku samotné porušenie práva a až v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch. Žalobca pripomenul, že podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody na súde je predbežné prerokovanie nároku, počas ktorého premlčacie doby neplynú.

Žalobca z uvedených dôvodov žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad uvedených v ust. § 212

O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p., vo veci bolo nariadené verejné vyhlásenie rozhodnutia, kedy čas a miesto verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo na úradnej tabuli súdu oznámené dňa 20.06.2014. Zistil, že prvostupňový súd pri rozhodovaní v prejednávanej veci postupoval správne. Správne zistil skutkový stav veci, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol. Ani po podaní odvolania žalobcom nebolo zistené, že by prvostupňový súd vo svojom konaní a rozhodovaní pochybil. Odvolací súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

a/ nezákonným rozhodnutím,

b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo

d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj

úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma.

Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z pripojených exekučných spisov odvolací súd zistil, že vo veciach vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 23Er/42/2009 a 6Er/47/2009 bola žiadosť o vydanie poverenia doručená súdu dňa 12.01.2009 a poverenie bolo vydané dňa 19.01.2009, teda o 7 dní. Vo veci vedenej pod sp. zn. 23Er/4156/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 02.12.2008 a poverenie bolo vydané 15.12.2008, teda o 13 dní. Konštatovanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti je preto v týchto prípadoch absolútne nedôvodné. Taktiež vo veci vedenej pod sp. zn. 13Er/58/2009 nie je možné konštatovať neskoré vydanie poverenia, pretože v nej exekučný súd vôbec poverenie na vykonanie exekúcie nevydal, nakoľko žiadosť o jeho udelenie uznesením zo dňa 27.07.2010 zamietol.

Vo veciach vedených na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 6Er/47/2009, 2Er/3373/2008, 23Er/42/2009, 23Er/3485/2008, 23Er/4156/2008, 6Er/1458/2008, 2Er/3409/2008 a 23Er/3514/2008 prvostupňový súd konštatoval premlčanie, čo napadol žalobca v odvolaní. Vo veciach vedených pod sp. zn. 8Er/228/2010 a 8Er/492/2010 prvostupňový súd nekonštatoval premlčanie, a preto sa ich premlčaním v dôsledku absencie odvolania zo strany žalovaného vo vzťahu k premlčaniu odvolací súd nezaoberal.

Vo veci vedenej pod sp. zn. 6Er/47/2009 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 12.01.2009 a poverenie bolo vydané 19.01.2009, t.j. v lehote 15 dní, ako je vyššie a konštatované.

Vo veci vedenej pod sp. zn. 2Er/3373/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 12.11.2008 a poverenie bolo vydané 09.01.2009.

Vo veci vedenej pod sp. zn. 23Er/3485/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 11.11.2008 a poverenie bolo vydané 15.12.2008

Vo veci vedenej pod sp. zn. 23Er/4156/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 02.12.2008 a poverenie bolo vydané 15.12.2008, t.j. v lehote 15 dní, ako je vyššie konštatované.

Vo veci vedenej pod sp. zn. 6Er/1458/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 29.05.2008 a poverenie bolo vydané 27.01.2009.

Vo veci vedenej pod sp. zn. 2Er/3409/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 14.11.2008 a poverenie bolo vydané 09.01.2009.

Vo veci vedenej pod sp. zn. 23Er/3514/2008 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená súdu 12.11.2008 a poverenie bolo vydané 15.12.2008.

Odvolací súd sa plne stotožňuje s argumentáciou súdu prvého stupňa ohľadom plynutia premlčacej doby uplatneného nároku. Oprávnený svoj nárok na náhradu škody odvodzuje od toho, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti súdu. Žalovanému boli prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku doručené 23.04.2012 a vzhľadom na to, že v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. sa právo na náhradu škody premlčí za 3 roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode, premlčané je právo na náhradu škody, ktorá vznikla 3 roky pred podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, t.j. pred 23.04.2009. K momentu doručenia žiadosti o predbežné prerokovanie návrhu žalobcu či už na majetkovú škodu alebo nemajetkovú ujmu už musel mať žalobca riadne tento nárok aj čo do výšky ustálený.

Ako je vyššie konštatované, v exekučných veciach, kde nebolo poverenie vydané do 15 dní a prvostupňový súd konštatoval premlčanie nárokov, bolo poverenie vydané v dňoch 09.01.2009 (2Er/3373/2008), 15.12.2008 (23Er/3485/2008), 27.01.2009 (6Er/1458/2008), 09.01.2009 (2Er/3409/2008) a 15.12.2008 (23Er/3514/2008), tzn. všetko v dňoch viac ako štvrt' roka pred 23.04.2009. Aj keď žalobca v odvolaní tvrdil, že moment, kedy sa dozvedel o škode, je nutné pre účely posúdenia premlčania spájať s momentom, kedy sa dozvedel o vydaní rozhodnutia súdom (resp. vo vzťahu k nároku na nemajetkovú ujmu je to moment, keď práva prestali byť porušované), je nutné konštatovať, že aj v takých prípadoch sú vyššie uvedené nároky premlčané a prvostupňový súd ich uplatnený nárok na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy z uvedeného dôvodu správne zamietol. Otázkou premlčania uplatnených nárokov sa prvostupňový súd správne zaoberal ako primárnu otázkou. Len ak zistil, že nárok nie je premlčaný, meritórne sa zaoberal vecou meritórne.

Odvolací súd sa tak zaoberal dôvodnosťou podaného odvolania vo vzťahu k nárokom, ktoré neboli premlčané (premlčané konania 2Er/3373/2008, 23Er/42/2009, 23Er/3485/2008, 23Er/4156/2008, 6Er/1458/2008, 2Er/3409/2008, 23Er/3514/2008, nepremlčané nároky 8Er/228/2010, 8Er/492/2010, nárok vo veci 6Er/47/2009 nevznikol, pretože žiadosť o vydanie poverenia bola súdu doručená dňa 12.01.2009 a poverenie bolo vydané dňa 19.01.2009 a aj vo veci 13Er/58/2009, kedy žiadosť o vydanie poverenia bola doručená dňa 27.08.2009, uznesením zo dňa 27.07.2010 bola zamietnutá a odvolací súd uznesenie dňa 28.10.2010 zrušil).

Odvolateľ v odvolaní uviedol, že prvostupňový súd nesprávne (retroaktívne) vychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávne úradného postupu v podobe prietahov v konaní. Je ale potrebné poukázať na to, že argumentácia súdu prvého stupňa je zrejme z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pričom sa netýka ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 ale v znení účinnom ku dňu podania návrhu. Tvrdenie odvolateľa, že prvostupňový súd pri právnom posúdení veci vychádzal retroaktívne z novej právnej úpravy je preto nedôvodné.

Súdna prax umožňuje súdom materiálny prieskum okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu. Ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v Exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z.z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

V tejto súvislosti je zároveň potrebné konštatovať, že vo veci vedenej pod sp. zn. 13Er/58/2009 exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie z dôvodov uvedených v § 45 ods. 1,2 Zákona o rozhodcovskom konaní a v tomto kontexte po vykonaní tohto materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom nebol viazaný lehotou 15 dní, ktorá platí pre prípad, ak by došlo k povereniu exekútora na vykonanie exekúcie. Zákon (Exekučný poriadok) totiž pre zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie takúto lehotu nestanovuje.

Pri potrebe materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom je 15 -dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie veľmi problematickým činiteľom, a práve preto zákon (pri predpokladanom zistení rozporu exekučného titulu so zákonom) nestanovuje žiadnu lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ako k tomu došlo v predmetnej preskúmvanej veci.

Taktiež je potrebné si uvedomiť, že na potrebu spomínaného materiálneho prieskumu súladnosti exekučného titulu so zákonom reagoval aj zákonodarca legislatívnou zmenou v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku s účinnosťou od 01.06.2010 s tým, že v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku, pokiaľ bol titulom pre exekúciu rozhodcovský rozsudok, spomínaná lehota 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatila pre rozhodcovské rozsudky, pričom táto legislatívna zmena bola zavedená do exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z.z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil spomínanú okolnosť, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatila pre rozhodcovské rozsudky.

Vo vzťahu k exekučným konaniam vedeným pod sp. zn. 8Er/228/2010 a 8Er/492/2009 odvolací súd konštatuje, že vo veci 8Er/228/2010 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená exekučnému súdu dňa 27.04.2010 a poverenie bolo vydané 31.01.2011 a vo veci 8Er/492/2009 bola žiadosť o udelenie poverenia doručená exekučnému súdu dňa 13.08.2010 a poverenie bolo vydané 31.01.2011. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (I. ÚS 42/01, I. ÚS 63/00, IV. ÚS 606/12) v zmysle ktorých je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prieťahy.

Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení IV. ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012 konštatoval: „V čase rozhodovania pred ústavným súdom bolo už o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia rozhodnuté. Doba rozhodovania o tejto žiadosti súdneho exekútora v trvaní viac ako 13 mesiacov by vo všeobecnosti nebola ústavne udržateľná, ale v okolnostiach daného prípadu, keď ústavnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sťažovateľka podávala žiadosti o udelenia poverení na vykonanie exekúcií hromadne, teda v rovnakom čase zaťažila všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musela počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jej žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, ju možno považovať za

ústavne akceptovateľnú.“. K uvedenému konštatovaniu je potrebné uviesť, že rozhodnutie ústavného súdu sa týka obdobnej veci, kde bol sťažovateľom žalobca (spoločnosť Pohotovosť, s.r.o.) a teda ide aj o totožné okolnosti prípadov (zaťažovanie všeobecných súdov v rovnakom čase zo strany žalobcu). Ústavný súd konštatoval ústavne akceptovateľný aj časový odstup v rozsahu 13 mesiacov, pričom v prejednávanych veciach ide o časový odstup 9 mesiacov (8Er/228/2010) a 5 mesiacov (8Er/492/2009).

Taktiež je potrebné zdôrazniť, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil žiadne dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody.

Pokiaľ žalobca odvodzoval výšku škody od záverov znaleckého posudku č. 1/2014 Ekonomickej univerzity v Bratislave, tak tu je nutné poznamenať, že tento posudok žalobca nepredložil ku konkrétnej veci a teda je evidentné, že sa netýka konkrétneho uplatneného nároku. Pokiaľ ide o znalecký posudok znalca doc. JUDr. PhDr. J. Y., PhD. obsahujúci právne hodnotenie predmetu sporu, tak odvolací súd konštatuje, že len výlučne súd môže právne zhodnotiť dôvodnosť žalobou uplatneného nároku

Taktiež je potrebné zdôrazniť, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Odvolací súd zároveň poznamenáva, že už nepreukázanie nesprávneho úradného postupu zo strany exekučného súdu vylučuje dôvodnosť podanej žaloby, a preto znalecké dokazovanie smerujúce k preukázaniu výšky škody, príp. nemajetkovej ujmy by bolo evidentne nevhodným. Zároveň je nutné poznamenať, ako to správne konštatoval aj prvostupňový súd, že dôkazné bremeno preukázania základných predpokladov zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci (nesprávny úradný postup, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou) má poškodený (žalobca), ktorý ho v tomto prípade neuniesol.

Preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.